

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg

Dato: 19. marts 2015
Enhed: Primær Sundhed
Sagsbeh.: SUMBGB
Sags nr.: 1300459
Dok nr.: 1668602

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg har den 24. februar 2015 stillet følgende spørgsmål nr. 1 (L 137 – forslag til lov om ændring af lov om anvendelse af tvang i psykiatrien (fastlæggelse af mindreårige psykiatriske patienters retsstilling, indførelse af ny formålsbestemmelse, skærpede kriterier for tvangsfiksering, ændring af kriterierne for åbning og kontrol af post, undersøgelse af patientstuer og ejendele, samt kropsvisitation m.v.)), som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 1:

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 19. februar 2015 fra Bedre Psykiatri og Landsforeningen SIND, jf. L 137 – bilag 2.”

Svar:

Bedre Psykiatri og Landsforeningen SIND har i deres henvendelse af 19. februar 2015 til psykiatriordførerne anført, at der ikke i de høringssvar, der er indkommet i forbindelse med høringen af lovforslaget, er forslag om, at alle patienter under 15 år fratages retten til at klage og få beskikket en patientrådgiver i de situationer, hvor forældrene har givet informeret samtykke.

Bedre Psykiatri og Landsforeningen SIND opfordrer til, at alle patienter - uanset alder – får adgang til at få prøvet afgørelser om behandling, som den unge ikke ønsker/modsætter sig.

Bedre Psykiatri og Landsforeningen SIND ønsker at sikre den mindreåriges rettigheder og at sikre forældrene mod at blive tvunget til at skulle tage stilling til et vanskeligt spørgsmål som fx bæltefiksering eller sondeernæring med tvang.

Lad mig indledningsvist slå fast, at det efter min opfattelse er forældremyndighedsindehaverens ansvar at drage omsorg for barnet. Denne pligt kan blandt andet indebære, at der kan være situationer, hvor forældremyndighedsindehaveren skal tage stilling til fx et indgreb over for barnet, som strider mod barnets ønsker. Dette ansvar er efter min vurdering en del af det at være forældre til et mindreårigt barn.

Det er vigtigt for mig at understrege, at hvis man som forældre imidlertid ikke ønsker at tage stilling til anvendelse af magt over for den mindreårige, vil den mindreårige være omfattet af psykiatrilovens regler, og dette medfører beskikelse af patientrådgiver og klagemuligheder m.v. Efter gældende ret skal forældremyndighedens indehaver informeres om, at man har mulighed for at frasi sig stillingtagen til anvendelse af magt over for den mindreårige. Dette forudsætter jeg også er gældende med det fremsatte lovforslag.

Psykiatrilovsundersøgelsen fra 2005 fandt, at en børne- og ungdomspsykiatrisk afdeling selv fastsatte aldersgrænser for, hvilken lovgivning der administreres efter. Endvidere fremgår det af en række af de afgivne høringsvar, som også fremhævet af Bedre Psykiatri og Landsforeningen SIND, at der hersker en vis usikkerhed om, hvordan denne modenhedsvurdering skal foretages. Dette åbner efter min opfattelse mulighed for, at afgørelser vedrørende tvangsbehandling af mindreårige under 15 år træffes ud fra forskellige fortolkninger af reglerne.

For at sikre en ensartet praksis i hele landet og derved imødegå forskellige lokale fortolkninger af reglerne er det blevet besluttet, at det er et alderskriterium, der skal lægges til grund ved behandlingen af mindreårige psykiatriske patienter under 15 år.

At kriteriet er blevet ændret fra et modenhedskriterium til et alderskriterium medfører på den anden side også, at der for så vidt angår de 15-17 årige ikke skal tages stilling til, om de er modne, og dermed om de er i stand til at give et informeret samtykke. Med lovforslaget vil denne aldersgruppe fremadrettet altid være omfattet af psykiatrilovens retssikkerhedsgarantier, hvis de ikke vil give informeret samtykke til indgrebet. Dette medfører tillige, at der ikke skal sørges indhentet samtykke fra forældremyndighedsindehaveren i forhold til 15-17 årige patienter.

Med lovforslaget indføres der endvidere som noget nyt en ret til eftersamtale for de mindreårige under 15 år, hvor forældrene har givet samtykke til et indgreb. De forældre, som har givet samtykke til indgrebet får også som noget nyt tilbudt en eftersamtale.

Jeg vil gerne slutte af med at fremhæve, at udgangspunktet med psykiatriloven er, at indlæggelse, ophold og behandling på en psykiatrisk afdeling er et frivilligt tilbud til borgerne.

Med venlig hilsen

Nick Hækkerup / Birgitte Gram Blenstrup